

Bangladesh

Bangladesh is in beeld wanneer een natuurramp zich voltrekt. Op 15 november volgde de wereldpers de orkaan die de kust van Bangladesh hard trof. Duizenden mensen kwamen om en nog eens honderdduizenden raakten dakloos. Als de omvang van de ramp duidelijk is, zijn de camera's weer verdwenen. Journalist Max Steenberghe bracht in beeld wat er na de ramp gebeurde in het gebied waar Terre des Hommes al jaren werkzaam is.

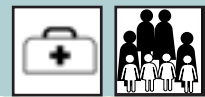
Er staan 225 kinderen. In hun mooiste kleertjes, haartjes gekamd, handjes gewassen, schoenen gepoetst.

En daar is het dan. Het moment dat veel ontwikkelingsreizigers vrezen. Kom je nietsvermoedend een dorpje binnen lopen, staat de hele bevolking klaar. Ze jubelen en juichen, zingen en roepen. En de geëerde gast? Die rent het liefst hard weg. Nu staan er maar liefst 225 kinderen. In hun mooiste kleertjes, haartjes gekamd, handjes gewassen, schoenen gepoetst. Opgesteld in zes lange rijen, midden op het schoolplein. De leerkrachten er naast, de moeders achterin. Dan, op een teken van het schoolhoofd, klinkt een lied. Kabir kijkt goedkeurend rond. Hij is de landencoördinator van Terre des Hommes in Bangladesh en leidt me door het gebied dat zwaar getroffen werd door orkaan Sidr. Hij vindt het prachtig. “Kijk hoe ze hun best doen. Dat vinden ze fantastisch”, roept Kabir boven het gezang uit. “Nu kunnen ze eindelijk laten zien wat ze hebben geleerd. En, het geeft ze

een kans te bedanken voor hun school. Neem deze dank mee, geef het door aan Nederland.”

Vijfhonderd patiënten

We reizen door Bangladesh om te zien welke schade orkaan Sidr op 15 november 2007 heeft aangericht in het land. De meeste journalisten zijn alweer vertrokken, op weg naar de volgende ramp, terwijl de schade pas echt duidelijk wordt als de golven en de wind zijn gaan liggen. Kabir laat de Shapla zien, het hospitaalschip gebouwd door Terre des Hommes, die door de kustdelta kruist. De boot en de dokters draaien sinds de ramp overuren. Alles is ingericht om zo'n vijftig tot honderd patiënten per dag te behandelen, maar nu loopt dat op tot vijfhonderd patiënten per dag. Veel breuken, infecties, rug- en heupklachten door het sjouwen. Kranig en kundig weren de doktoren zich, niet wetend welke gevechten

zich er op de kade afspelen waar de patiënten worden opgehaald met een sloep. De Shapla, dobberend in het midden van de rivier, zou anders worden bestormd door patiënten.

De dag erop gaan we aan wal. Getroffen eilanden bezoeken, kijken wat voor schade er is aangericht, wat er overeind bleef staan en welke hulp nodig is. Het zou de eerste keer niet zijn dat er dekens worden gestuurd terwijl er planken nodig zijn, dat er pleisters komen terwijl iedereen wacht op spijkers.

Moeder is verdwenen

Het is een dag die bijblijft, de paniek van de eerste dagen na de storm is weggeëbd, maar wat overblijft is doffe ellende. De zorgvuldig bij elkaar gespaarde huisjes van golfplaat en echte planken zijn vrijwel allemaal weggeblazen. Van takken, plaggen, karton, asbest en een enkele golfplaat zijn nieuwe hutjes gemaakt.

Maar niemand heeft een echt onderkomen, niemand heeft werk, niemand heeft geld. De oogst en kuddes zijn weggespoeld, het brakke water maakt het land onvruchtbaar en weinigen zien heil. Kabir zoekt en ziet alles, loopt rond, en schiet vooral kinderen aan. “Die vertellen altijd de waarheid, overdrijven niet, vergeten niks, hen kun je vertrouwen.” Waarop hij een meisje aanspreekt dat tot ieders schrik vertelt dat ze al weken in haar eentje in een tent woont. Vader heeft ze nooit gekend, moeder is verdwenen in de storm en tja, daar zit ze dan. Ze verzamelt gemorste rijstkorrels op marktplaatsen. Kabir grijpt naar zijn telefoon en belt een collega om het meisje op te laten vangen door de lokale staf van Terre des Hommes.

De volgende dag heeft Kabir een verrassing. “Genoeg ellende”, zegt hij. “Nu gaan we de opbouw bekijken.” En stuurt de boot naar een vluchtelingenkamp,

Op hospitaalschip Shapla worden kort na de storm ruim vijfhonderd patiënten per dag behandeld.

Helemaal alleen in een zelfgemaakte tent. Zo treft landencoördinator Kabir het meisje aan. Ze raakte haar moeder kwijt tijdens de orkaan. Haar vader leeft niet meer.

Ashrayan. Hier wonen de armsten van de armsten. De regering liet een paar barakken neerzetten en vertrok. Terre des Hommes heeft zich er over ontfermd. Een simpele waterpomp maakte al een wereld van verschil.

Daarnaast krijgt het kamp wekelijks artsbezoek. Terre des Hommes heeft drie teams die gezamenlijk vijftig kleine klinieken bemannen. Het meeste werk is niet eens medisch, maar gericht op voorlichting over hygiëne. Ze laten zien hoe de bewoners zichzelf, maar ook hun keukengerei moeten wassen. “Met goede voorlichting is zestig procent van alle ziekten en klachten te voorkomen”, weet Kabir.

360 vruchtbare koppels

“De baby-brigade”, fluistert Kabir. Twintig vroedvrouwen, 25 medisch werkers. Ze hebben elk zo’n vijfhonderd tot zevenhonderd baby’s ter wereld gebracht. Een van de vrouwen begeleidde een bevalling tijdens Sidr. De orkaan rukte het huis om haar heen aan flarden, maar zij zette door. Het kindje werd dood geboren. De vrouwen evalueren de maand. Een

gemiddelde vroedvrouw heeft de zorg voor maar liefst 360 vruchtbare koppels. Die moet ze maandelijks bezoeken om ze aan de pil te houden, aids-voorlichting te geven, zwangerschappen te controleren. Het betekent twintig bezoeken per dag. Kabir heeft nog vragen. ‘Hoe was de waarschuwing voor de storm, wist iedereen wat te doen, hebben ze nog ander medisch werk verricht, kwamen ze wat te kort, moeten ze nog wat weten? Wat vonden ze van de schuilmogelijkheden, hebben ze wel goed opgelet dat ze veilig zaten waar ze zaten?’

De dag nadert zijn eind, de reis ook. Op de valreep maken we kennis met de kinderen van Kabir, een kittige tweeling van 21. Ze zijn verbazend scherp, weten alles, zien hun land verscheurd door natuurgeweld en corruptie. Dus studeren ze hard. Om te emigreren? Nee, om voor Terre des Hommes te kunnen werken en het land te helpen.

Max Steenberghe

Kijk op www.terredeshommes.nl onder noodhulp voor meer verhalen van journalist Max Steenberghe

NOODHULP IN CIJFERS

De noodhulp van Terre des Hommes in het door de orkaan getroffen gebied bestond uit twee fases. Direct na de orkaan bood Terre des Hommes hulp aan slachtoffers en families die alles kwijtraakten. Tijdens de tweede fase, gesteund door het Ministerie van Buitenlandse Zaken, trok een medisch team met hospitaalschip Shapla de delta in om eilandbewoners te helpen.

Aantal geholpen kinderen: 11.712

Aantal geholpen families: 19.520

Aantal medische behandelingen: 14.612